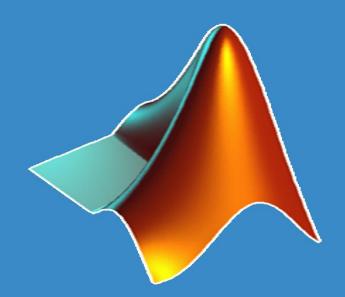
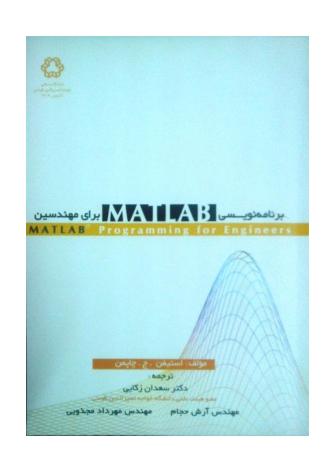
مدرس: خاطره قربانی مقدم

♦ یک منبع خوب برای یادگیری MATLAB:

- برنامه نویسی MATLAB برای مهندسین -
 - انتشارات دانشگاه خواجه نصیر الدین طوسی
 - ويسنده استيفن چاپهن
 - مترجم دکتر سعدان زکایی

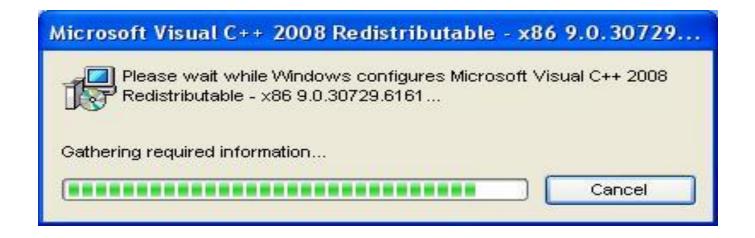

ftp://ftp.sharif.ir/Engineering/Matlab/

? MATLAB چیست ب

- MATLAB = MATrix LABoratory •
- MATLAB در ابتدا بعنوان محیطی برای کار با ماتریسها بوجود آمد
- بتدریج نرمافزار MATLAB به یک زبان برنامه سازی برای انجام محاسبات علمی و فنی تبدیل شد

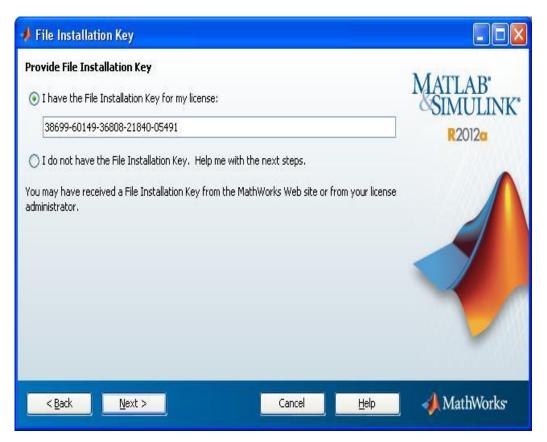
بصورت تصویری نهایش داده می شود و در ابتدای اجرای فایل SETUP.exe تعدادی از کامپوننت های مورد نیاز برنامه از ویژوال ++C شروع به اکسترک کردن می شود:

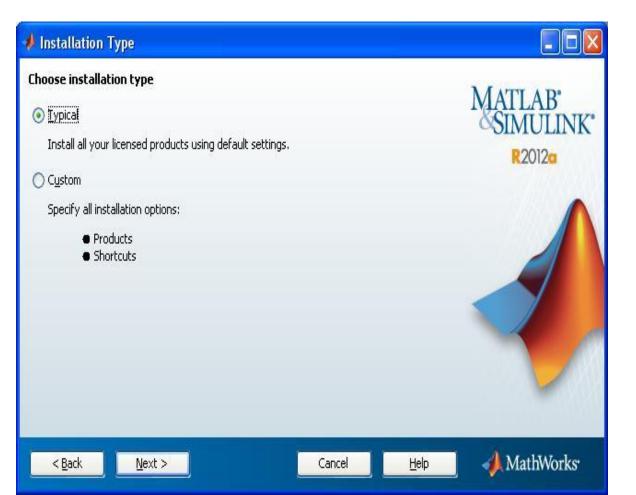
گزینه Install without using the Internet انتخاب و در ادامه پذیرش موافقت نامه و تائید آن:

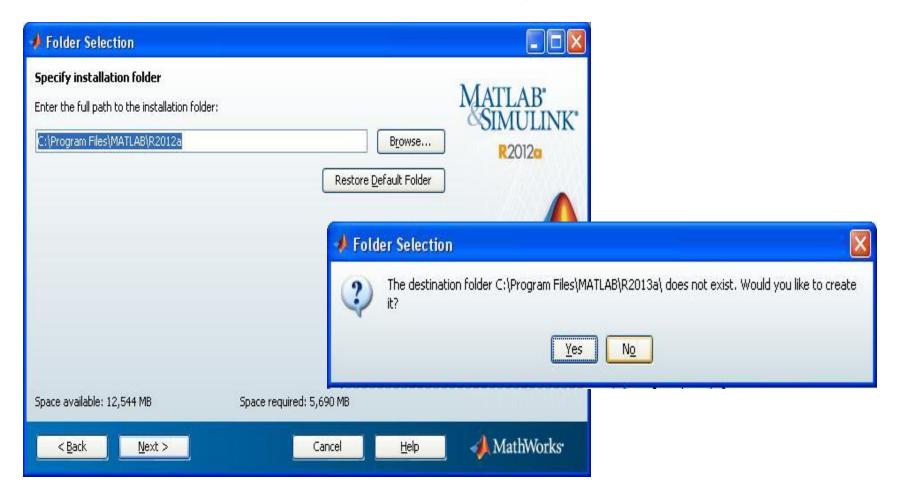
انتخاب گزینه I have the File Installation Key for my license و وارد کردن شماره سریال برنامه این نکته حائز اهمیت است که گاهی اوقات بعد از نصب Error هایی دارد که بهتر است همان ابتدا شماره سریال را بصورت دستی وارد کنید:

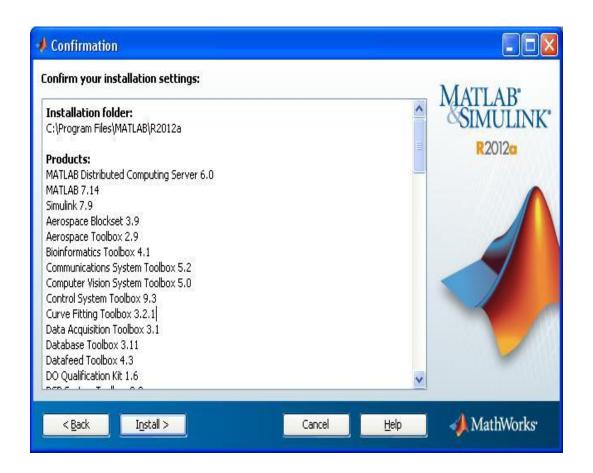
در این قسمت اگر Custom انتخاب شود می توانید یکسری از محصولات برنامه را نصب نکنید و بهتر است همان Typical انتخاب تا کلیه کامپوننت های برنامه نصب شود:

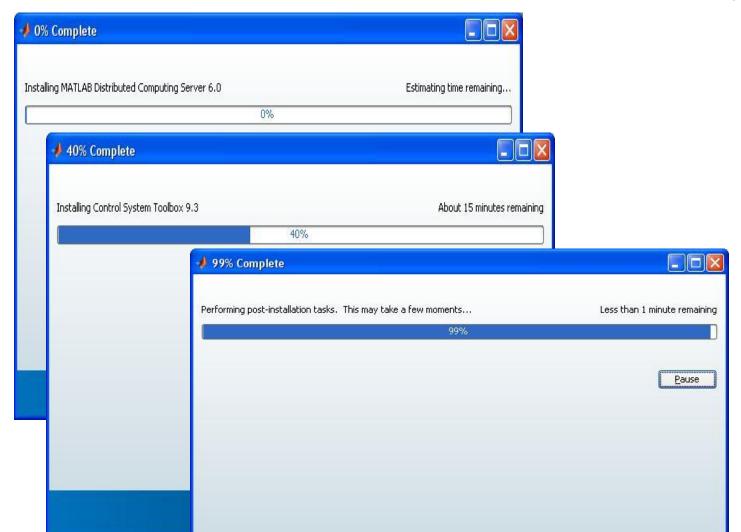
آدرس محل نصب برنامه که اگر قبلاً نصب نشده باشد سئوال می پرسد آیا دایرکتوری ایجاد کند؟ آنرا تائید کنید:

توضیحاتی درخصوص تنظیمات انجام شده ، لیست برنامه های انتخاب شده ، مسیر برنامه و کلیه برنامه هایی که قرار است نصب شوند:

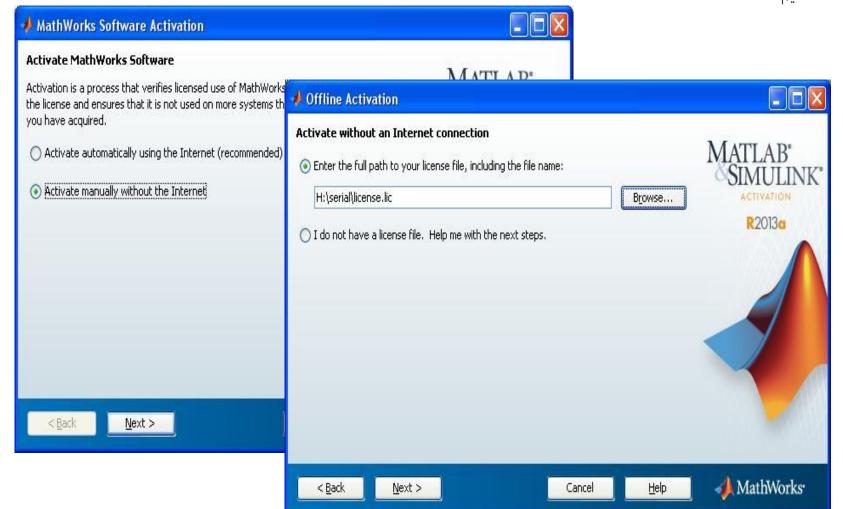
مراحل نصب نرم افزار: شروع نصب برنامه و پایان آن و زمانی حدود 20تا 30 دقیقه (بسته به قدرت سیستم):

مراحل نصب نرم افزار: پایان نصب برنامه:

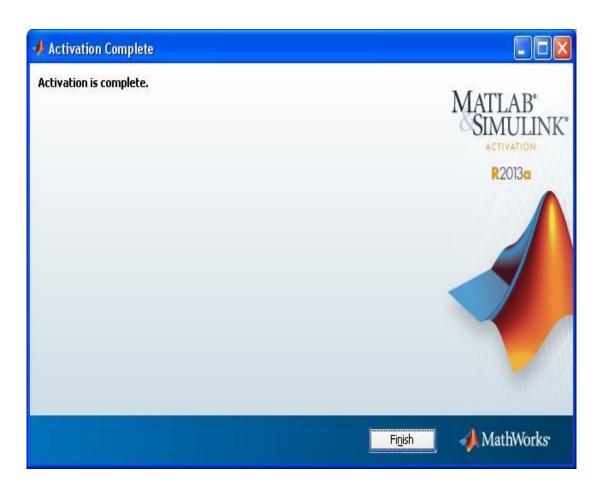
پس از نصب برنامه نوبت به ریجیستر کردن آن است که Active manually without the Internet انتخاب کنیم

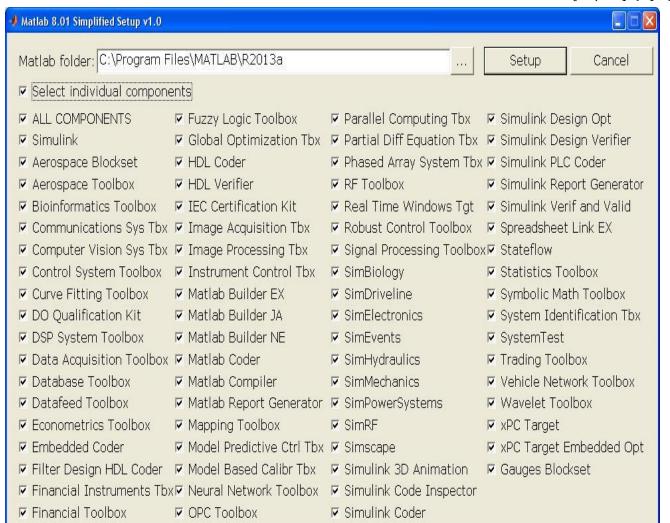
در قسمت Enter the full path to your license file, including the file name باید آدرس فایل License.lic را که در فولدر سریال است را می دهیم:

مراحل نصب نرم افزار: نصب برنامه به اتهام رسید و می توانید آنرا اجرا کنید.

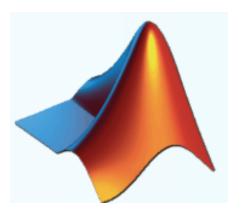

در صورتی که کامپوننتی را در قسمت custom نصب نکرده باشید می توانید فایل SetupSimple.exe را اجرا کنید که پنجره زیر ظاهر می شود و می توانید کتابخانه هایی را که نباز دارید تبک زده و آنها را نصب کنید.

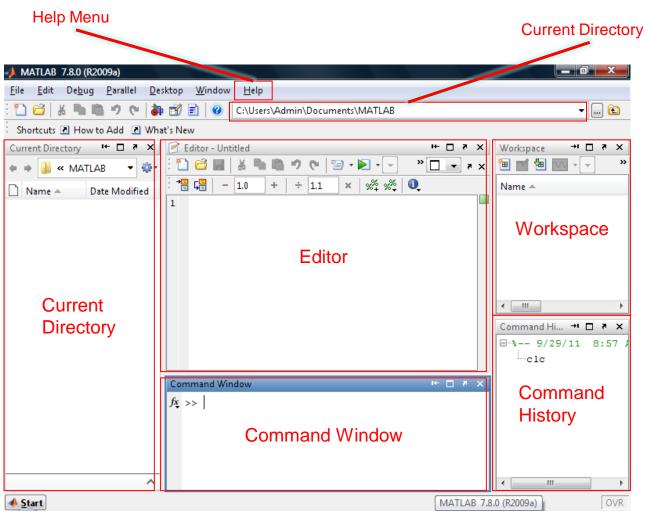

♦ اجرا کردن MATLAB

• بر روی آیکن زیر در دسکتاپ کامپیوتر خود کلیک کنید

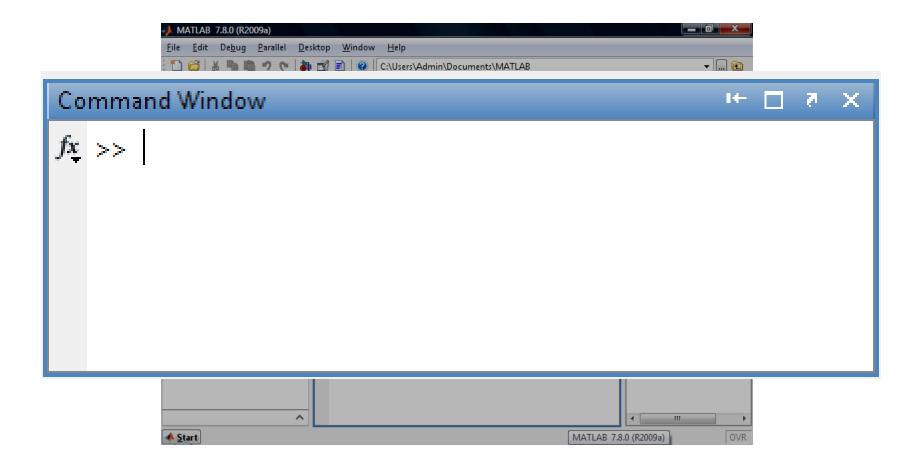

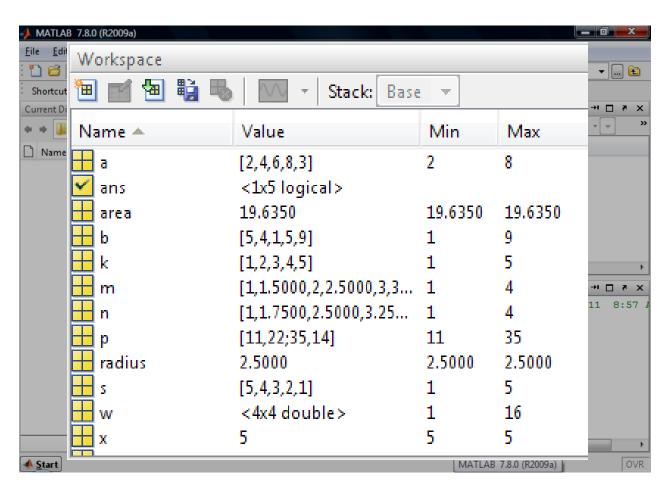
المان Command Window

• برای اجرای فوری فرمانها به کار میرود

❖ پنجره Workspace

متغیر های موجود را نمایش میدهد

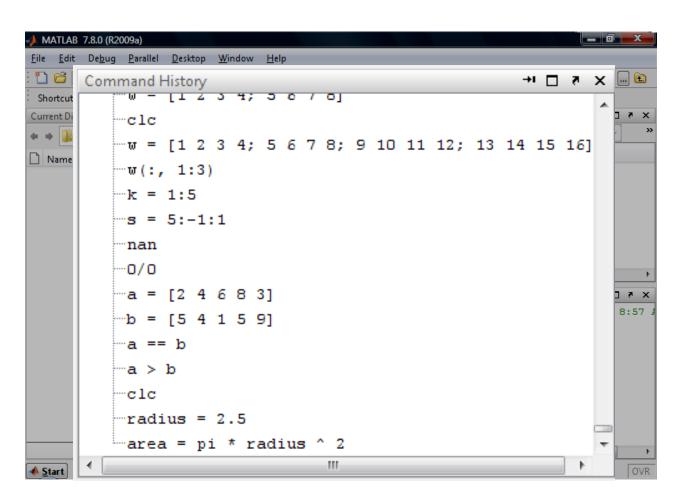
پنجره Workspace

• اگر بر روی یک متغیر در پنجره workspace دو بار کلیک کنید، محتوای آن متغیر در پنجره variable editor به نمایش در میآید

	Variable Editor - w □ ? ×					
₩ <4x4 double>						
	1	2	3	4	5	
1	1	2	3	4		
2	5	6	7	8		
3	9	10	11	12		
4	13	14	15	16		
5						
6						

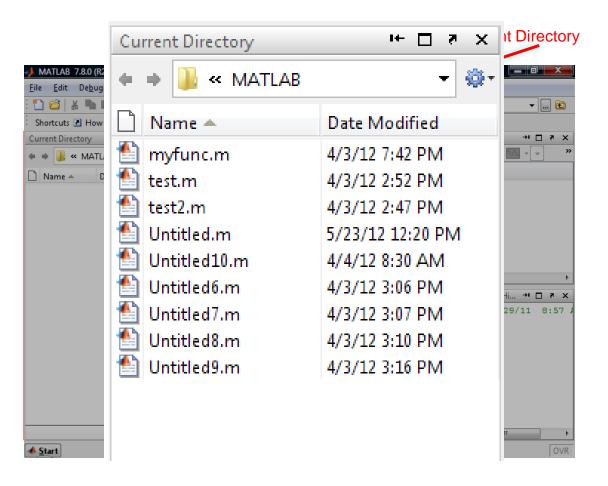
المجاه تاریخچه دستورات Command History

لیست دستورات قبلی اجرا شده را نگهداری میکند

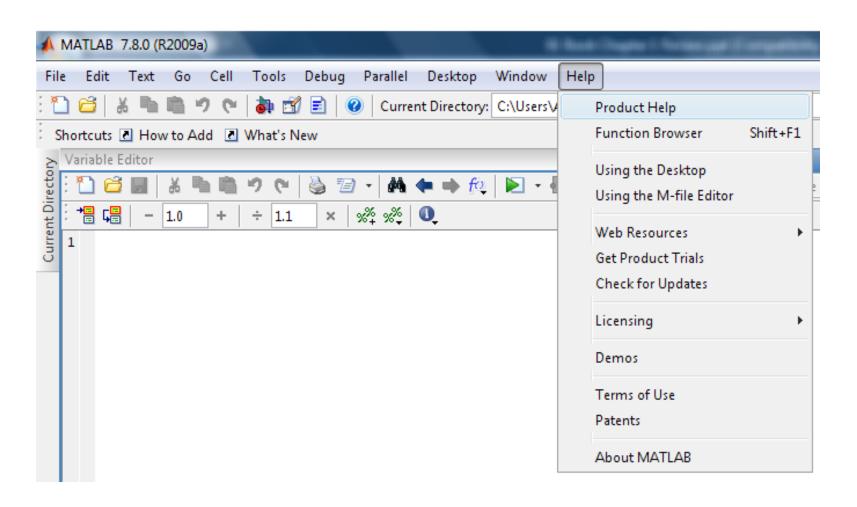

المال Current Directory بنجره مسیر جاری

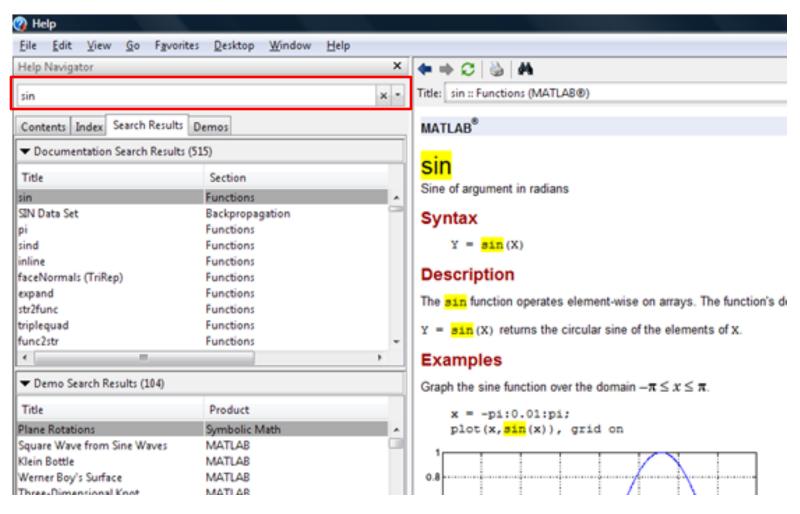
• مسیر جاری MATLAB را تنظیم و نمایش میدهد

المان Command Window

• برای اجرای فوری فرمان ها به کار میرود

15

متغيرها 💸

- متغیر محلی در حافظه کامپیوتر است که برای ذخیره و بازیابی موقت مقادیر به کار میرود
 - هر متغیر یک نام دارد
 - هر متغیر یک مقدار دارد
 - مقدار متغیر میتواند در طول زمان تغییر داده شود
 - مقدار متغیر در حافظه کامپیوتر ذخیره میشود

♦ متغیرهای رایج در MATLAB

- اسكالر ا
- یک مقدار عددی را نگهداری میکند
 - آرایه
- گروهی از مقادیر را نگهداری میکند که به هر یک از مقادیر میتوان با کمک اندیس دسترسی بیدا کرد
 - بردار
 - آرایه یک بعدی
 - هر یک از عناصر، توسط یک اندیس مورد دسترسی قرار میگیرد
 - ماتریس
 - آرایه دو بعدی
 - هر یک از عناصر، توسط دو اندیس مورد دسترسی قرار میگیرد

الله تعریف متغیر 💸

- برای تعریف یک متغیر جدید، یک مقدار اولیه را به یک نام جدید اختصاص دهید

مقدار = نام متغیر

تعریف متغیر اسکالر

$$\mathbf{x} =$$

الله تعریف متغیر 💸

- تعریف بردار
- مجموعه مقادیر بردار باید بین براکت باز و بسته [] قرار داده شوند
 - مقادیر به کمک فاصله یا کاما , باید از هم جدا شوند

```
>> y = [10 12 35 14 11]
```

y =

10 12 35 14 11

```
💠 تعریف متغیر
```

- تعریف بردار
- برای ایجاد بردارهای طولانی میتوان از عملگر کولن ! استفاده کرد

مقدار پایان: گام: مقدار شروع

• اگر مقدار گام ذکر نشود، بطور پیش فرض مقدار گام یک در نظر

>> m = 1:0.5:4

m =

1.0000 1.5000 2.0000 2.5000 3.0000 3.5000 4.0000

k = s =

1 2 3 4 5 5 4 3 2 1

💠 تعریف متغیر

• تعریف بردار

• برای ایجاد بردارهای طولانی میتوان از دستور linspace استفاده کرد (تعداد , مقدار پایان , مقدار شروع)

```
>> n = linspace(1,4,5)
```

n =

1.0000 1.7500

2.5000

3.2500

4.0000

```
العريف متغير 💸
```

- تعریف ماتریس
- برای شروع یک سطر جدید از سمبل سمی کالن; استفاده میشود

```
>> z = [10 12; 35 14; 11 22]
```

z =

10 12

35 14

11 22

المگذاری متغیرها 💠 نامگذاری

- زبان MATLAB به اندازه حروف حساس است یعنی نامهای rAdius ، Radius ، radius
 - نام متغیر باید با یک حرف شروع شود
 - نام متغیر میتواند شامل حروف، اعداد، و زیر خط باشد
 - نام متغیر باید معنی دار باشد

my_5_variable یک نام صحیح

5my_variable یک نام غلط

الله محتوای متغیرها 💠 دسترسی به محتوای متغیرها

• برای دسترسی به محتوای یک متغیر اسکالر کافی است در یک دستور یا عبارت محاسباتی از نام آن متغیر استفاده کنید

$$x =$$

5

ans =

10

الله محتوای متغیرها 💠 دسترسی به محتوای متغیرها

• برای دسترسی به یک عنصر خاص از یک بردار، باید اندیس آن عنصر را بین پرانتز باز و بسته () پس از نام متغیر ذکر کرد

```
>> y

y =

10 12 35 14 11

>> y(3)

ans =
```

الله محتوای متغیرها 💸 دسترسی به محتوای متغیرها

• برای دسترسی به یک عنصر خاص از یک ماتریس، باید اندیس سطر و ستون آن عنصر را بین پرانتز باز و بسته () پس از نام متغیر ذکر کرد

```
>> z
z =
10 12
35 14
11 22
>> z(3,1)
ans =
```

11

الله ها به زیر آرایه ها

- برای دسترسی به تمام عناصر یک سطر از علامت کولن: بجای شماره سطر استفاده کنید.
- برای دسترسی به تمام عناصر یک ستون از علامت کولن: بجای شماره ستون استفاده کنید.

ایه دسترسی به زیر آرایه ها

• برای دسترسی به چند سطر یا ستون خاص، از یک بردار بعنوان اندیس سطر یا ستون استفاده کنید. این بردار باید حاوی شماره سطرها یا ستونهای مورد نظر باشد.

الله ها په دسترسی به زیر آرایه ها

• برای دسترسی به کلیه عناصر آرایه، بعنوان یک بردار ستونی از دستور زیر استفاده کنید.

>> z		>> z(:)
z =		ans =
10	12	10
35	14	35
11	22	11
		12
		14
		22

الله ها په دسترسی به زیر آرایه ها

• برای دسترسی به چند سطر یا ستون خاص، از یک بردار بعنوان اندیس سطر یا ستون استفاده کنید. این بردار باید حاوی شماره سطرها یا ستونهای مورد نظر باشد.

```
\gg w = [1 2 3 4; 5 6 7 8; 9 10 11 12; 13 14 15 16]
Ծ =
                                            >> w(:, 1:3)
    1
       6 7 8
    5
                                            ans =
         10
             11
                   12
   13
         14
               15
                     16
                                                 1
                                                              3
                                                       10
                                                             11
                                                13
                                                       14
                                                             15
```

ملگر های ریاضی

= عملگرهای ریاضی برای کار با متغیرهای اسکالر

ARITHMETIC OPERATIONS WITH SCALARS

<u>Operation</u>	<u>Symbol</u>	<u>Example</u>
Addition	+	5+3
Subtraction	-	5-3
Multiplication	*	5*3
Right Division	1	5/3
Left Division	1	5\3=3/5
Exponentiation	٨	5^3

$$\mathbf{x} =$$

$$>> 5*x^2 + 3*x + 4$$

ملگرهای ریاضی

- عملگرهای ریاضی برای کار با ماتریس ها
 - بر اساس قوانین جبر خطی

توضيحات	عمليات	عملگر
هر عنصر ماتریس a را با عنصر متناظرش از ماتریس b جمع میکند	جمع	a + b
هر عنصر ماتریس b را از عنصر متناظرش در ماتریس a کم میکند	تفریق	a – b
حاصلضرب ماتریس a در ماتریس b را محاسبه میکند	ضرب	a * b
a * inv(b)	تقسيم راست	a/b
inv(a) * b	تقسيم چپ	a \ b

❖ عملگر های ریاضی ■ عملگر های ریاضی برای کار با ماتریس ها

ملگرهای آرایه ای

- عملگرهای آرایه ای عنصر به عنصر انجام میشوند
- بر روی عناصر متناظر از دو آرایه هم اندازه انجام میگیرند

توضيحات	عمليات	عملگر
هر عنصر از آرایه a را با عنصر متناظرش از آرایه b جمع میکند	جمع	a + b
هر عنصر از آرایه b را از عنصر متناظرش از آرایه a تفریق میکند	تفريق	a – b
هر عنصر از آرایه a را در عنصر متناظرش از آرایه b ضرب میکند a یا b میتوانند اسکالر نیز باشند	ضرب	a .* b
هر عنصر از آرایه a را بر عنصر متناظرش از آرایه b تقسیم میکند a یا b میتوانند اسکالر نیز باشند	تقسیم راست	a ./ b
هر عنصر از آرایه b را بر عنصر متناظرش از آرایه a تقسیم میکند a یا b میتوانند اسکالر نیز باشند	تقسیم چپ	a .\ b
هر عنصر از آرایه a را به توان عنصر متناظرش از آرایه b میرساند a میتوانند اسکالر نیز باشند a یا b میتوانند اسکالر نیز باشند	توان	a .^ b

$$>> a = [1 5 3 2]$$

a =

1 5 3 2

>> b = [2 1 0 4]

b =

2 1 0 4

>> a + b

ans =

3 6 3 6

>> a - b

ans =

-1 4 3 -2

>> a .* b

ans =

2 5 0 8

>> a ./ b

ans =

0.5000 5.0000

0.000

Inf

0.5000

>> a .\ b

ans =

2.0000 0.

0.2000 0 2.0000

الله مقادير منطقى

- در منطق دو مقداری یک گزاره صحیح یا غلط است
- نوع داده منطقی logical در MATLAB برای پشتیبانی از منطق دو مقداری در نظر گرفته شده است
 - مقادیر منطقی
 - صحیح با اعداد غیر صفر نشان داده میشود
 - غلط با عدد صفر نمایش داده میشود

ای عملگر های رابطه ای

• این عملگر ها دو عملوند را دریافت کرده و صحت روابط مختلف را بین آنها بررسی میکنند

- حاصل عملگر های رابطه ای، مقادیر منطقی صحیح یا غلط

است

عملگر	شرح
==	تساوى
~=	عدم تساوى
>	بزرگتر از
>=	بزرگتر یا مساوی
<	کوچکتر از
<=	کوچکتر یا مساوی

ای عملگر های رابطه ای

ملگر های منطقی

- عملگرهای منطقی بر روی مقادیر منطقی (صحیح/غلط) عمل میکنند

شرح	عملگر
AND منطقی	&
OR منطقی	1
NOTمنطقی	~

الله عملگر های منطقی 💠

■ جدول صحت عملگر های منطقی

Inputs		and	or	not
Α	В	A & B	A B	~A
false	false	false	false	true
false	true	false	true	true
true	false	false	true	false
true	true	true	true	false

ملگر های منطقی

$$>> c = 3$$

ملگر ترانهاده 💠

عملگر ' ترانهاده یک ماتریس را محاسبه میکند.

$$>> a = [1 2; 3 4; 5 6]$$

>> a1

a =

ans =

1	2
3	4
5	- 6

1 3 5 2 4 6

❖ جلوگیری از چاپ حاصل

• برای جلوگیری از چاپ حاصل یک عبارت، کافی است در انتهای دستور از سمبل سمی کالن; استفاده کنید

2 4 6 8 10 12

اولویت عملگرها

- 1. (,)
- 2. ^, -
- 3. ~
- 4. * /
- 5. + -
- $6. > , > = , < , < = , = = , \sim =$
- 7. &
- 8.

اولویت عملگرها

$$>> c = 3$$

ایک برنامه ساده

```
>> radius = 2.5

radius =

2.5000

>> area = pi * radius ^ 2

area =

19.6350
```

از پیش تعریف شده 💸 متغیر های از پیش

محتوا	نام متغير
π مقدار عدد π	pi
$\sqrt{-1}$ مقدار عدد	i
$\sqrt{-1}$ مقدار عدد 1	j
بينهايت	inf
اپسیلون	eps
Not a Number حاصل تقسیم صفر بر صفر	nan
متغیر پیش فرض برای پاسخ محاسبات	ans

از پیش تعریف شده 💸 متغیر های از پیش تعریف شده

ans =

Inf

>> 0/0

ans =

NaN

ans =

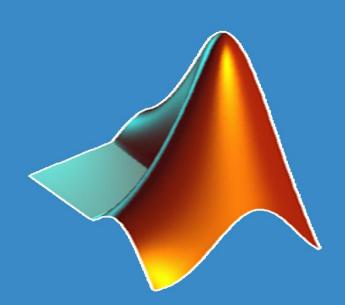
0 + 1.0000i

>> 2+5i

ans =

2.0000 + 5.0000i

دستورات ابتدایی و ماتریس های خاص

clear

کلیه متغیرهای موجود در حافظه را پاک میکند

clear var_name

یک متغیر خاص را از حافظه پاک میکند

clear radius

```
var_name = input('ہیام')
```

عددی را از ورودی دریافت کرده و باز میگرداند.

```
var_name = input('پيام'), 's')
```

یک رشته را از ورودی دریافت کرده و باز میگرداند. radius = input('enter radius: ')

disp(var_name)

مقدار متغیر را در خروجی چاپ میکند

disp(radius)

clc

پنجره command window را پاک میکند

format type

نحوه نمایش مقادیر عددی را در پنجره command window تعیین

دستور	شرح	مثال
format short	4 رقم اعشار	3.1416
format long	14 رقم اعشار	3.141592653589793
format short e	4 رقم اعشار و توان	3.1416e+000
format short g	4 رقم اعشار و با/بدون توان	3.1416
format long e	15 رقم اعشار با توان	3.141592653589793e+000
format long g	15 رقم اعشار با/بدون توان	3.14159265358979
format bank	دو رقم اعشار	3.14
format rat	اعداد گویا	355/113

format type

>> x = pi

X =

3.1416

>> format bank

>> X

 $\chi =$

3.14

>> format short

>> X

 $\chi =$

3.1416

>> format long

>> X

 $\chi =$

3.141592653589793

>> format rat

>> X

 $\chi =$

355/113

zeros(n)

یک ماتریس n x n با عناصر صفر ایجاد میکند

zeros(m,n)

یک ماتریس m x n با عناصر صفر ایجاد میکند

ones(n)

یک ماتریس n x n با عناصر یک ایجاد میکند

ones(m,n)

یک ماتریس m x n با عناصر یک ایجاد میکند

eye(n)

یک ماتریس واحد n x n ایجاد میکند

eye(m,n)

یک ماتریس واحد m x n ایجاد میکند

```
>> a = ones(3)
a =
    1 1
   1
   1 1 1
   1 1 1
>> a = ones(3,4)
a =
    1 1 1
   1
   1 1 1 1
   1
      1 1 1
```

```
>> a = ones(3,4)*5

a =

5     5     5     5

5     5     5     5
```

5 5 5 5

a =

1 0 0 0 1 0 0 0 1

>> a = eye(3,4)

a =

1 0 0 0 0 1 0 0 0 0 1 0

rand(n)

rand(m,n)

یک ماتریس حاوی اعداد تصادفی بین صفر و یک، با توزیع یکنواخت ایجاد میکند.

```
>> 10*rand(3,4)

ans =

9.5717    1.4189    7.9221    0.3571

4.8538    4.2176    9.5949    8.4913

8.0028    9.1574    6.5574    9.3399
```

randn(n)

randn(m,n)

یک ماتریس حاوی اعداد تصادفی منفی و مثبت حول صفر، با توزیع نرمال ایجاد میکند.

```
>> 10*randn(3,4)

ans =

4.8889 -3.0344 8.8840 -8.0950

10.3469 2.9387 -11.4707 -29.4428

7.2689 -7.8728 -10.6887 14.3838
```

magic(n)

یک ماتریس $n \times n$ حاوی اعداد یک تا $n \times n$ ایجاد میکند که مجموع هر سطر و ستون یکسان است

```
>> A = magic(3)
```

A =

8 1 6

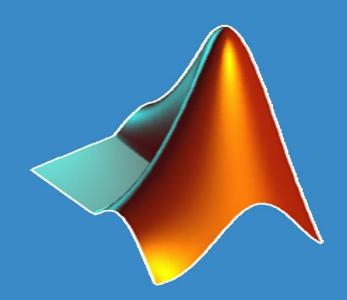
3 5 7

4 9 2

pascal(n)

یک ماتریس پاسکال n x n ایجاد میکند.

توابع آرایهای

numel(var_name)

تعداد عناصر را باز میگرداند

```
>> a = [1 2; 3 4; 5 6]
a =
     3 4
     5
>> numel(a)
ans =
     6
```

length(var_name)

طول بزرگترین بعد را باز میگرداند

```
>> a = [1 2; 3 4; 5 6]
a =
    3 4
    5
>> length(a)
ans
     3
```

```
d = size( var_name )
```

اندازه را باز میگرداند

```
[row col] = size( var_name )
```

اندازه ماتریس را باز میگرداند

min(var_name)

اگر یک بردار سطری یا ستونی به این تابع داده شود کوچکترین عنصر آنرا باز میگرداند

اگر یک ماتریس به این تابع داده شود کوچکترین مقدار هر ستون را باز میگر داند

max(var_name)

اگر یک بردار سطری یا ستونی به این تابع داده شود بزرگترین عنصر آنرا باز میگرداند اگر یک ماتریس به این تابع داده شود بزرگترین مقدار هر ستون را باز میگرداند

sort(var_name)

اگر یک بردار سطری یا ستونی به این تابع داده شود آنرا مرتب کرده باز میگرداند اگر یک ماتریس به این تابع داده شود، هر ستون را مرتب کرده و باز میگرداند

```
>> z = [10 12; 35 14; 11 22]
z =
                                     >> sort(z(:))
    10
           12
                                     ans =
    35
        14
        22
    11
                                          10
>> sort(z)
                                          11
                                          12
ans =
                                          14
                                          22
    10
          12
                                          35
    11
         14
          22
    35
```

sum(var_name)

اگر یک بردار سطری یا ستونی به این تابع داده شود حاصل جمع عناصر آنرا باز میگرداند اگر یک ماتریس به این تابع داده شود حاصل جمع هر ستون را باز میگرداند

mean(var_name)

اگر یک بردار سطری یا ستونی به این تابع داده شود میانگین عناصر آنرا باز میگرداند اگر یک ماتریس به این تابع داده شود میانگین عناصر هر ستون را باز میگرداند

```
ind = find( var_name )
```

اندیس عناصر غیر صفر را باز میگرداند

```
>> b = [4 3 2 5 7]
b =
4 3 2 5 7
>> ind = find(b==5)
ind =
```

توابع آرایهای

```
[ row col ] = find( var_name )
```

شماره سطر و ستون عناصر غیر صفر را باز میگرداند

a =

5 6

row =

col =

isempty(var_name)

در صورت خالی بودن متغیر، مقدار یک و در غیر اینصورت مقدار صفر را باز میگرداند

isnan(var_name)

آرایه ای هم اندازه آرایه ورودی باز میگرداند که برای هر عنصر، اگر مقدار عنصر مذکور nan باشد حاوی یک و در غیر اینصورت حاوی صفر خواهد بود

isinf(var_name)

آرایه ای هم اندازه آرایه ورودی باز میگرداند که برای هر عنصر، اگر مقدار عنصر مذکور بینهایت باشد حاوی یک و در غیر اینصورت حاوی صفر خواهد بود

diag(var_name)

عناصر قطر اصلی را باز میگرداند

trace(var_name)

مجموع عناصر قطر اصلی را باز میگرداند

rank(var_name)

4

9 2

تعداد ستونهای مستقل خطی را باز میگرداند

det(var_name)

4

9

دترمینان را محاسبه کرده و باز میگرداند

Questions?

